

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pasteye Vande Calvinisten Ontdeckt Rakende het opnemen vande grontregghelen Der Oude Ketteren

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1670

VII. Deel. Kort begriyp ende besluyt van al het voorgaende.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34133

Wijpenken van soo vele ende soo treffelijke sijne me-
de-ghefellen / ende hem af-scheyden van haer een-
waerigh geselschap: durft ghy segghen dat Joannes
van Constantinopelen, den doop van de kinderen sou
verderstaen / teghen soo vele ende soodanighe sijne
mede-Bisschoppen/namelyck tegen Innocentius Biss-
chop van Roomen, Cyprianus van Carthagen, Basilius
van Cappadocien, Gregorius van Nazianzen &c. Ghy
sijne woorden verdraept naer uwe leere: Want
ghy weet selve wel dat hy niet gheseyt en heeft dat
de kintre kinderliens niet besmet en zijn met sonde/
maer dat se gheen eyghen sonden en hebben / dooz
gymen eyghen wille ghedaen.

Dan stelt Augustinus eenighe plaetsen npt Chryso-
stomus dooz / daer hy opentlijck seght dat de kleyne
kintre erf-sonde hebben / ende overtuyghet Julianus
van bezogh ende valscheyt in het citeren van desen
leeder.

VII. D E E L.

Kort begriyp ende besluyt van al het
voorgaende.

Hier siet ghy nu de heele Pasteye van de Calvi-
nisten ontdeekt / ende onse teghentwoozdighe ma-
nere van handelen teghen de ketters / dooz Augusti-
nus, sprekende npt den mont van alle de oude/ende
nyde de beste ende ghetrouwste ghetuyghe van
de waarheyde (gelyck Calvijn selve bekent) ten vollen
bevestight.

Wilt ghy vuyldet pasteye als dat de Calvinisten
gymen eerste gront-regelen van de vuylste ketters
af-gheleent hebben?

Hy segghen. 1. Dat de Schriftuere alleen ghenoech is
om te bewijsen de Artikelen des gheloofs.

Wit was oock den gront-regel van de Arianen, en
Athenien.

Hier teghen seght Augustinus, een jeder/soo wel besdyeghers als oprechte leeraers / kan segghen dat hy sijn gheloofs stucken bewijst uyt de Schryfture is het daerom waerachtigh ?

Ten tweeden segghen de Calvinisten: De Schryfture is klaer, vervolgens wijst sy haer selven uyt.

Dit was mede de leeringhe der Manichéen.

Hier teghen berischt Augustinus, dat de ketters een stuck alleen soo klaer uyt de Schryfture sou den bewijzen / sonder uyt-legginghen ofte verklaringhen dat-m'er gheensins aen en magh twyffelen. Daerom ghebruyckt hy gheduerigh dit woort/ Leest ons dit of dat / dat is / bewijst het ons ghelijck de woorden daer legghen / sonder uyt-legginghen / want die zijn onseker / om datse alleen steunen op nu' eeghen verstant.

¶ Dit is den inwendighen gheest / segghen de Calvinisten ten derden / die ons gheruyghet dat dese ofte die Schryfture-plaerse soo moet verstant worden.

Dit was oock eenen gront reghel der Manichéen.

Maer hier teghen seght Augustinus: Coort wy dat klaer in Schryfture dat ghy soo eenen gheest hebt / want dien gheest is onseker en twyffelachtigh.

¶ Dan gaet Augustinus betoonen / hy wist dat men den echtighen sin vande schryfture moet hoelen / te weten / by de Catholycke kercke / ende de H. Vaders.

¶ Doch soo de Donatisten hier teghen seiden dat de Catholycke kercke vergaen / ende by hem alleen de waerachtighe kercke was / t welck de Calvinisten nu hedens daghs mede segghen: wilt Augustinus dit wederom betwisen hebben met klaere woorden uyt de schryfture sonder eentighe uyt-legginghen.

¶ Mengaende de H. Vaders / seiden de Manichéen datse leughenachtighe menschen hadden ghelooft ghelijck alle de reste.

Dit selbe roepen oock de Calvinisten met hem.

¶ Maer Augustinus gheeft verscheiden redenen waerom dat men de H. Vaders moet volgen met

mers liever ende geruster als de nieuwiggheden der kettersen.

Epudelijck Augustinus, volghens de eygen gront-regghelen van de ketters / en wilt gheene andere bewijzen van hunne gheloofs-stucken / als die mee klare ende dupdelijcke woorzen ghelesen worden in de schrifcuere / sonder upt-legginghen ofte verklaringsghen : Doch soo sy dit niet moechtigh en waeren te doen / en wilt sy naer hunne upt leggingen / oft nientoe / onbaste / onsekeren / ende twijffelachtighe bonden niet lusteren / maer alleen nae de verklaringsghen van de alghemeene kercke / ende alghemeene toestemminghe der *H. Vaders*.

VIII. DEEL.

Wordt bewesen hoe-men de voorseyde gront-regghelen van Augustinus teghen de ketters van onse tijden in practijcke moet legghen.

Beschauven al het boozgaende / staet hier noch te beinercken / dat Augustinus in sijne disputen teghen de ketters altijd ghewoon was / sich aen de defenitive te houden / dat is / hy begeerde dat de ketters eerst hunne eyghen stucken souden bewijzen / regghel recht teghen de practijcke van vele / oock geherode / Catholijcken / die deurgacens in hunne disputen van de ketters geene rekenschap en eysschen van hunne gheloofs-stucken / maer beginnen eerst de stucken van de Catholijcke Kerkte self te bewijzen : Dit is recht teghen den styl van Augustinus, ghelijck men kan sien *Cont. Epist. fundam. cap 3.* daer hy de Manicheen soo aen-spreekt : Ghy moet my klare redenen gheven van alle die dinghen die de saligheyt der siele aen-gaen. Daerom herhaelt hy oock op soemeninghe plaetsen dese woorzen : Leest ons dat, ofte toont ons dit klaer in de Schrifcuere. De